

Kokkuvõte

EQAVETi uudiskiri, detsember 2019

Selles EQAVETi uudiskirja numbris vaadatakse tagasi EQAVETi arengule alates Kopenhaageni protsessi esimestest päevadest. Siin tuuakse välja, kui oluline on peamiste sidusrühmadega, eriti sotsiaalpartneritega, suhelda. See on tähtis tõhusa kvaliteedi tagamise meetodi puhul kutsehariduses ja kutsekoolituses liikmesriikide ja ELi tasandil.

Luksemburgis oli Töötajate Koda lähedalt seotud kompetentsipõhise meetodi (õpitulemuste kasutamise) arendamisega. Seda toetasid õigusaktid, mis reguleerivad riigi, töötajate ja tööandjate esindajate vahelise partnerlusmudeli loomist. Need kõik määratlesid viisi, kuidas kutseharidussüsteemi ja kutsekoolitussüsteemi hallatakse ja korraldatakse. Carlo Frising kirjeldab oma artiklis, kuidas EQAVETi näitajaid 2 ja 4 on selle protsessi toetamiseks kasutatud. Need näitajad on loonud teabe kogumise sidusale lähenemisviisile raamistiku. Selle raamistiku alusel saab kutseharidussüsteemi ja kutsekoolitussüsteemi toimimist süstemaatiliselt jälgida. See ühine lähenemisviis koos EQAVETi raamistikuga on võimaldanud kogu süsteemis muutused omaks võtta.

Christian Sperle ühingust SMEunited on rõhutanud, et EQAVETi soovitus ja võrgustik, kuhu kuulub 34 Euroopa riiki ja Euroopa sotsiaalpartnerit, moodustavad usaldusväärse aluse. See võimaldab kvaliteedi tagamise valdkonnas nii Euroopa, riigi, piirkondlikul kui ka sektori tasandil koostööd tugevdada. Lisaks toob ta välja muudatustele suunatud täiendava lähenemisviisi, mis on olnud EQAVETi peamine töömeetod. See järkjärguline lähenemisviis on toonud EQAVETi lähemale oma põhieesmärgile. See on luua kutsehariduse ja kutsekoolituse kvaliteedi kohta ühine Euroopa-ülene arusaam. EQAVETi tulevikust rääkides rõhutab ta, et EQAVET peaks jätkama oma praegust järkjärgulist kaasavat lähenemisviisi. See põhineb tihedal koostööl sotsiaalpartnerite ja teiste asjakohaste sidusrühmadega. Tulevikus on uued proovikivid järgmised. Järjest tähtsamad on digioskused, digitaalse õpetamise ja õppe meetodid. Varakult tuleb tuvastada oskuste vajadus ning tagada kutsehariduse ja kutsekoolituse kõrgem tase. Parem kooskõla Euroopa kvalifikatsiooniraamistiku rakendusprotsessiga on väga oluline.

Iirimaa haridus- ja koolituskomisjonide (ETBI) esindaja Jenny Conroy uurib oma artiklis, kuidas EQAVETi järjestikused tööprogrammid mõjutanud liikmesriikides kvaliteedi tagamise kultuuri arendamist. Nende tööprogrammide raames on loodud järgmised materjalid: parimate tavade jagamine, vastastikuse õppe tegevused, ressursside arendamine ja jälgimine. Need materjalid on aidanud saavutada EQAVETi praktikakogukonna visiooni. Visioon on lõimida kvaliteedi tagamise kultuur, arendades seejuures teadlikke ja kaasavaid tegevusi, mis vastavad liikmesriikide vajadustele.

EQAVET on aidanud toetada praktikakogukonna arengut seoses kvaliteedi tagamisega. Selle alus on pakkuda tuge, ühistöö, jagatud arusaamine, vahetada kogemusi ja luua uute muudatuste toimimist mõjutavaid teadmisi.

Barbary Kelly on mänginud EQAVETi arengus keskset rolli juba kutsehariduse ja kutsekoolituse kvaliteedi alase Euroopa koostöö varajastes etappides. Ta jutustab oma artiklis kutsehariduse ja kutsekoolituse kvaliteedi tagamise Euroopa lähenemisviisi ajaloost. Aastaid on EQAVETi võrgustikul olnud tähtis osa. Võrgustik on pakkunud liikmesriikidele tuge, et oma kutseharidussüsteemi ja kutsekoolitussüsteemi reformida.

Riiklikud kvaliteedi tagamise tugikeskused (NRP-d) loodi EQAVETi soovitusena. Need tugikeskused aitavad nüüd liikmesriikidel püsivalt nende kutsehariduse ja

kutsekoolituse kvaliteedi tagamise süsteeme reformida ja täiustada. Edasised haridus- ja koolitusraskused on olnud suured. Seetõttu on kutsehariduse ja kutsekoolituse kvaliteedi tagamiseks vaja Euroopas teha veelgi tihedamat koostööd. Selle raames võiks uuesti läbi mõelda, kuidas poliitikaalgatusi saaks kõige paremini toetada.

Rootsi Folkuniversiteti koordineeritud projekt „EQAVET in Practice” on näide Euroopa projektist, mis arendas teenusepakkujale suunatud juhiseid, kuidas EQAVETi kriteeriume riiklike kavade raames tõhusalt rakendada. See uuendusmeelne projekt hõlmab ELi ülalt alla lähenemisviisi kriteeriumitele, kirjeldustele ja võrdlusnäitajatele ning alt üles teenusepakkujale suunatud lähenemisviisi.

Georges Kostakise artiklist saame teada, et Cedefopi analüüs Brugge kommünikee järeltegevuste edusammudest näitab, et 2009. aasta EQAVETi soovitusel saadud impulss on aidanud riikidel parandada kutsehariduse ja kutsekoolituse kvaliteeti. Seejuures on ühendatud aina enam enesehindamist ja välist hindamist. Enamik riike on keskendunud kutsehariduse ja kutsekoolituse pakkujatele mõeldud kvaliteedi tagamise raamistikele, sealhulgas töövahendite arendamisele ja pideva täiustamise suunistele. Mõned riigid on arendanud välja põhjalikud ja terviklikud kvaliteedi tagamise süsteemid. Seda on tehtud vastuseks esialgse kutseharidusõppe ja kutsekoolituse ning täiendkutseõppe vahelisele hängusale piirile.

Lühike ülevaade on antud EQAVETi foorumist, mis toimus 16. oktoobril Helsingis 2019. aasta Euroopa kutseoskuste nädala raames. Lühike ülevaade on antud ka Euroopa eksperdirühma edusammudest hariduse omandanute edasise tegevuse jälgimisel, milles EQAVETi sekretariaadil on oluline tugiroll.

Komisjon kirjutab lühidalt ka oma plaanidest üleminekuperioodiks pärast praeguse EQAVETi sekretariaadi volituste lõppemist.